

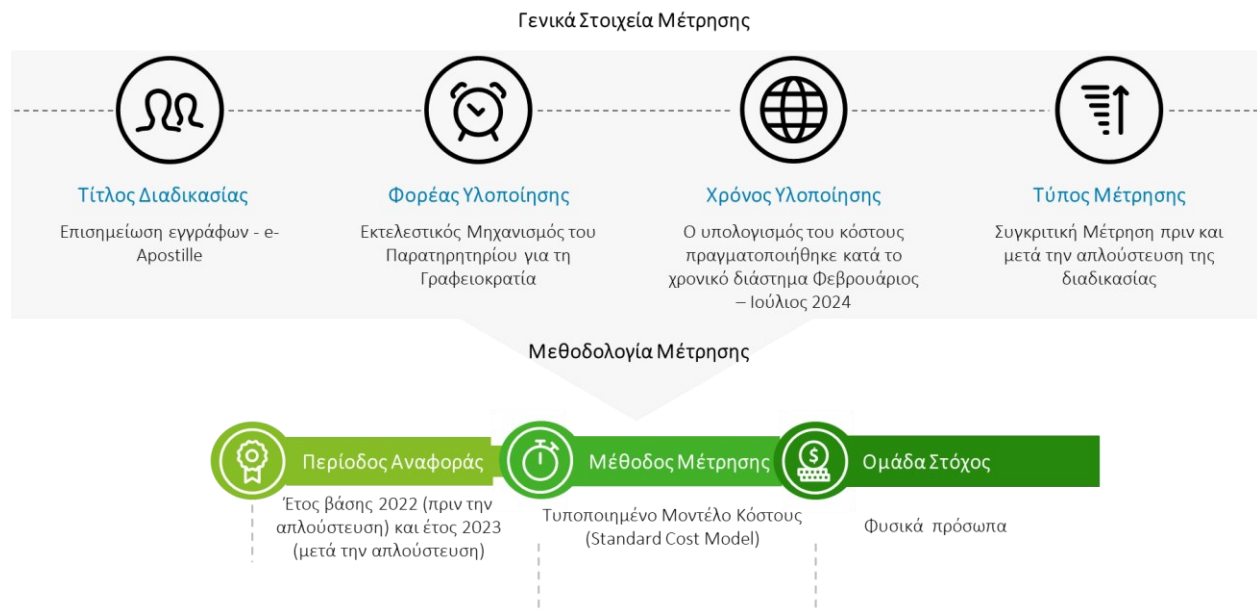
Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας: Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο των δράσεων του Παρατηρητηρίου για τη Γραφειοκρατία, διενεργήθηκε από τον Εκτελεστικό Μηχανισμό¹ του Παρατηρητηρίου, η μέτρηση του κόστους της διαδικασίας που αφορά στη διαδικασία **Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille** για φυσικά πρόσωπα.

Για την αποτελεσματική διεξαγωγή της μέτρησης, αξιοποιήθηκαν στοιχεία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΑπΔΑ), πάνω στα οποία αναπτύχθηκαν κατάλληλες παραδοχές (οι οποίες παρουσιάζονται σε επόμενη ενότητα). Παράλληλα, διενεργήθηκε έρευνα γραφείου και συνεντεύξεις με στελέχη της ΑπΔΑ με στόχο την εμβάθυνση στα επιμέρους κρίσιμα σημεία της διαδικασίας, αλλά και τη λήψη σχετικών δεδομένων χρήσιμων για τη διενέργεια της μέτρησης (πχ. χρόνοι, κόστη, λεπτομέρειες επί της διαδικασίας, κλπ.).

Παρακάτω αναφέρονται κάποια γενικά στοιχεία της μέτρησης, καθώς και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την προσέγγιση της μέτρησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ / ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ

Σύμφωνα με την προγενέστερη διαδικασία, η οποία ίσχυε το 2022, ο ενδιαφερόμενος έπρεπε να προσέλθει στην ΑπΔΑ και να υποβάλει την αίτησή του. Αναλυτικά, τα βήματα της διαδικασίας ήταν τα εξής:

¹ Σύμφωνα με το αρ.3 παρ.1 της υπ' αριθμ. 36595 ΕΞ 2021 Υπουργικής Απόφασης, αρμόδιος φορέας για τη λειτουργία του Εκτελεστικού Μηχανισμού του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας έχει οριστεί το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), το οποίο ανέθεσε τη συγκεκριμένη μέτρηση στην ένωση συμβουλευτικών εταιρειών Planet - Deloitte.

Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

Βήμα	Περιγραφή
1. Μετάβαση στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Ο πολίτης προσέρχεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση με τα απαραίτητα έγγραφα ταυτοποίησης και το πρωτότυπο προς επισημείωση έγγραφο.
2. Συμπλήρωση αίτησης	Ο αιτών προβαίνει στη συμπλήρωση της φυσικής αίτησης.
3. Φυσική ταυτοποίηση αιτούντα	Ο αρμόδιος υπάλληλος της δημόσιας διοίκησης προβαίνει σε έλεγχο ταυτοπροσωπίας του αιτούντα, με την επίδειξη του ταυτοποιητικού του εγγράφου. Σε περίπτωση που η διαδικασία αφορά νομικό πρόσωπο, ο αρμόδιος υπάλληλος προβαίνει σε έλεγχο των σχετικών εγγράφων εκπροσώπησης.
4. Καταχώρηση των στοιχείων του αιτούντα και πρωτοκόλληση της αίτησης	Ο αρμόδιος υπάλληλος για τη χορήγηση της σφραγίδας πρωτοκολλεί την αίτηση.
5. Έλεγχος αρμοδιότητας	Ο αρμόδιος υπάλληλος εισέρχεται στη βάση δεδομένων που τηρεί η Αποκεντρωμένη Διοίκηση και ελέγχει εάν έχει την αρμοδιότητα για τη χορήγηση της σφραγίδας.
6. Επισημείωση του εγγράφου από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Εφ' όσον η Αποκεντρωμένη Διοίκηση είναι αρμόδια για την επισημείωση του εγγράφου, ο αρμόδιος υπάλληλος εισέρχεται στο Πληροφοριακό Σύστημα και συμπληρώνει τα απαραίτητα πεδία. Στη συνέχεια, εκτυπώνει το έγγραφο βάζει τις ενωτικές σφραγίδες και υπογράφει στα προβλεπόμενα πεδία.
7. Παραλαβή εγγράφου από τον πολίτη	Ο αρμόδιος υπάλληλος παραδίδει το έγγραφο με την επισημείωση της Σφραγίδας της Χάγης για κάθε νόμιμη χρήση στον αιτούντα και κλείνει το πρωτόκολλο του αιτήματος.

Όπου:

Το βήμα (ή μέρος αυτού) διενεργείται σε ψηφιακό περιβάλλον, με την εμπλοκή χρήστη

Το βήμα (ή μέρος αυτού) διενεργείται σε ψηφιακό περιβάλλον, συστημικά (αυτόματα)

Το βήμα διενεργείται στο περιβάλλον του gov.gr

Η απουσία εικονιδίου υποδεικνύει χειροκίνητο βήμα

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ / ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ

Με τη διαδικασία που ισχύει από το 2023 και έπειτα, η διαδικασία πραγματοποιείται εξ' ολοκλήρου ψηφιακά μέσω της εφαρμογής gov.gr για συγκεκριμένους τύπους εγγράφων² που δίνονται να λάβουν επισφράγιση e-Apostille. Συγκεκριμένα τα βήματα για την υλοποίηση της διαδικασίας έχουν ως εξής:

² Τα έγγραφα που μπορούν να επισημειωθούν ηλεκτρονικά είναι τα Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης Πιστοποιητικό γέννησης, Πιστοποιητικό ιθαγένειας, Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών, Ληξιαρχική πράξη γέννησης, Ληξιαρχική πράξη γάμου, Ληξιαρχική πράξη συμφώνου συμβίωσης, Ληξιαρχική πράξη θανάτου, Πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Ψηφιακό απολυτήριο Γυμνασίου / Λυκείου, Ψηφιακό πτυχίο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ)

Βήμα	Περιγραφή
1. Είσοδος στην υπηρεσία και ταυτοποίηση με κωδικούς Taxisnet ή e-banking	<p>Ο αιτών εισέρχεται στη σελίδα της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr) και αναζητά την υπηρεσία ακολουθώντας τη διαδρομή: Αρχική --> Πολίτης και Καθημερινότητα --> Ψηφιακά έγγραφα gov.gr --> Δημιουργία ηλεκτρονικής επισημείωσης της Χάγης (e-apostille), επιλέγοντας «Ξεκινήστε εδώ». Στη συνέχεια, επιλέγει «Δημιουργία e-Apostille», επιλέγοντας «Συνέχεια» και τέλος, πραγματοποιεί «Σύνδεση» όπου απαιτείται ταυτοποίηση με κωδικούς Taxisnet.</p>
2. Συμπλήρωση και έλεγχος στοιχείων υπογράφοντος	<p>Σε περίπτωση που τα στοιχεία έρχονται προσυμπληρωμένα, ο χρήστης επιβεβαιώνει τα στοιχεία του, διαφορετικά συμπληρώνει τα αντίστοιχα πεδία.</p>
3. Εισαγωγή Κωδικού Εγγράφου	<p>Ο χρήστης εισάγει στο πεδίο τον κωδικάριθμο του εγγράφου που φέρει χαρακτηριστικά ασφαλείας gov.gr και επιθυμεί να επισημειωθεί και επιλέγει «Συνέχεια». Τα δυνητικά έγγραφα που μπορούν να επιλεγούν με αυτό τον τρόπο έχουν αναφερθεί παραπάνω.</p>
4. Επιλογή τρόπου έκδοσης εγγράφου	<p>Ο χρήστης επιλέγει τον τρόπο με τον οποίο θα δοθεί επιβεβαίωση της έκδοσης εγγράφου: μέσω gov.gr Wallet ή μέσω SMS στο κινητό τηλέφωνο που έχει καταχωρήσει. Ο χρήστης λαμβάνει το σχετικό κωδικό βάσει της επιλογής του. Και πληκτρολογεί τον κωδικό στο σχετικό πεδίο συμπληρώνοντας τον κωδικό που έλαβε.</p>
5. Λήψη και αποθήκευση του εγγράφου	<p>Το έγγραφο εκδίδεται αυτόματα από το σύστημα και ο χρήστης επιλέγει «αποθήκευση»</p>

Όπου:

Το βήμα (ή μέρος αυτού) διενεργείται σε ψηφιακό περιβάλλον, με την εμπλοκή χρήστη

Το βήμα (ή μέρος αυτού) διενεργείται σε ψηφιακό περιβάλλον, συστημικά (αυτόματα)

Το βήμα διενεργείται στο περιβάλλον του gov.gr

Η απουσία εικονιδίου υποδεικνύει χειροκίνητο βήμα

Τα αποτελέσματα της απλούστευσης / ψηφιοποίησης, τόσο σε επίπεδο πλήθους βημάτων συνολικά, όσο και σε επίπεδο πλήθους βημάτων που πραγματοποιούνται σε ψηφιακό περιβάλλον, αποτυπώνονται, συνοπτικά, στον πίνακα που ακολουθεί:

**Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille**

Περιγραφή	Πριν την απλούστευση / ψηφιοποίηση	Μετά την απλούστευση / ψηφιοποίηση
Αριθμός βημάτων διαδικασίας συνολικά	7	5
Αριθμός βημάτων που πραγματοποιούνται σε ψηφιακό περιβάλλον	1	5
Αριθμός δικαιολογητικών (συνολικά)	2	2
Αριθμός δικαιολογητικών για τα οποία είναι εφικτή η άντληση μέσω διαλειτουργικότητας	0	2

ΜΕΤΡΗΣΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Για τη διενέργεια της παρούσας μέτρησης ανλήθηκαν στοιχεία αναφορικά με τα βήματα της διαδικασίας, μέσω συνεντεύξεων που έλαβαν χώρα με στελέχη της ΑπΔΑ.

Τα στατιστικά που χρησιμοποιήθηκαν για τη μέτρηση και αφορούν τις αιτήσεις για τα έτη 2022 και 2023, παρασχέθηκαν από την ΑπΔΑ και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντίστοιχα. Για την εκτίμηση του χρόνου διεκπεραίωσης της διαδικασίας, και τον υπολογισμό άλλων σχετικών παραμέτρων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με αρμόδια στελέχη της ΑπΔΑ, ενώ παράλληλα διενεργήθηκε και έρευνα γραφείου.

Ειδικότερα, ως προς το πλήθος αιτήσεων, το έτος **2022**, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, υποβλήθηκαν συνολικά **56.329 αιτήσεις** εκ των οποίων οι **41.010** αφορούσαν τους τύπους των εγγράφων που σήμερα μπορούν να διεκπεραιωθούν ηλεκτρονικά. Αντίστοιχα, το έτος **2023**, υποβλήθηκαν συνολικά **52.382 αιτήσεις**, εκ των οποίων **38.016 αιτήσεις** αφορούσαν τους τύπους των εγγράφων που σήμερα μπορούν να διεκπεραιωθούν ηλεκτρονικά. Επιπλέον, για το διάστημα 07/23 έως 7/24, υποβλήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν μέσω του gov.gr **4.431³** αιτήσεις.

Παρότι η νέα ψηφιακή διαδικασία δεν έχει αξιοποιηθεί ευρέως, δυνητικά τα οφέλη από την εφαρμογή της είναι σημαντικά. Ως εκ τούτου, για τους σκοπούς της μέτρησης και προκειμένου να υπολογιστεί το δυνητικό όφελος της ψηφιοποίησης:

- αξιοποιήθηκε το πλήθος των σχετικών αιτήσεων του 2022 (~41.000), καθώς δεν μπορεί να υπολογιστεί με ασφάλεια το πλήθος των σχετικών αιτήσεων του 2023 (καθώς ορισμένες έχουν υποβληθεί εις διπλούν και μέσω του gov.gr και μέσω του φυσικού καναλιού εξυπηρέτησης.
- Από αυτό το πλήθος, αφαιρέθηκε ένα ποσοστό της τάξης του 7%, για τις περιπτώσεις που ατύπως δεν γίνεται δεκτή η επισημείωση από το gov.gr
- Συνεπώς, το πλήθος των αιτήσεων που αξιοποιήθηκαν με βάση τα παραπάνω υπολογίζεται σε (~38.000) αιτήσεις.

Στη βάση των προαναφερθέντων διευκολύνεται η ανάδειξη των ωφελειών που προκύπτουν από την απλουστευμένη και πλήρως ψηφιοποιημένη διαδικασία **Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille** κατά την οποία πλέον εξαλείφονται πλήρως οι χρόνοι αναμονής σε «ουρές» σε φυσικά σημεία εξυπηρέτησης,

³ Για ορισμένες από αυτές τις αιτήσεις, έχει πραγματοποιηθεί επισημείωση και μέσω του φυσικού καναλιού, καθώς ατύπως ορισμένες χώρες δεν κάνουν δεκτή την επισημείωση που διενεργείται μέσω του gov.gr.

Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας: Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

δεδομένου ότι το τμήμα της διαδικασίας που αφορά ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν από τον αιτούντα υλοποιείται εξολοκλήρου ψηφιακά.

Σύμφωνα με τα δεδομένα / στοιχεία της μέτρησης, καταγράφηκαν συνοπτικά τα κάτωθι⁴:

Μέσος χρόνος πολίτη για ολοκλήρωση διαδικασίας (προ και μετά απλούστευσης / ψηφιοποίησης)

Ο μέσος χρόνος του πολίτη αφορά στους χρόνους υποβολής αιτήματος, συλλογής δικαιολογητικών και αποστολής τους, οι οποίοι αθροιστικά αναμένεται να διαμορφωθούν σε ~5 λεπτά με την απλουστευμένη/ψηφιοποιημένη διαδικασία έναντι των ~107 λεπτών που ίσχυαν το 2022.

Μέσος χρόνος δημόσιας διοίκησης για επεξεργασία αιτήματος (προ και μετά απλούστευσης / ψηφιοποίησης)

Ο μέσος χρόνος επεξεργασίας ενός αιτήματος από την Δημόσια Διοίκηση το 2022 ήταν ~13 λεπτά, ενώ το 2023 ο χρόνος έχει εξαλειφθεί πλήρως.

Κατανάλωση χαρτιού / εντύπων

Για την ολοκλήρωση της απλουστευμένης / ψηφιοποιημένης διαδικασίας εκτιμάται ότι δεν απαιτείται καθόλου χαρτί, έναντι του 1 φύλλου χαρτιού που απαιτούνταν το 2022.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ – ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Οι βασικές παραδοχές που έγιναν για τη διενέργεια της μέτρησης είναι οι ακόλουθες:

- Τα αιτήματα για επισημείωση εγγράφων που δε δύναται να εκτελεστούν ψηφιακά, μέσω του gov.gr, προϋποθέτουν είτε την αυτοπρόσωπη παρουσία του αιτούντα, είτε την αποστολή των εγγράφων μέσω εταιρειών ταχυμεταφοράς / συστημένου ταχυδρομείου (σε ποσοστό περίπου 10-15% των αιτήσεων). Για τις ανάγκες της μέτρησης έγινε η παραδοχή πως όλα τα αιτήματα υποβάλλονται αυτοπροσώπως.
- Για τα αιτήματα που προϋποθέτουν την αυτοπρόσωπη παρουσία του αιτούντα, απαιτείτο τόσο η μετάβαση, όσο και η αναμονή στην «ουρά» για εξυπηρέτηση από την ΑπΔΑ. Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από την ΑπΔΑ, ο μέσος χρόνος μετάβασης (μετ' επιστροφής), υπολογίζεται σε 90 λεπτά.
- Όσον αφορά την αναμονή στην «ουρά», με βάση τα στοιχεία που δόθηκαν από την ΑπΔΑ, ο απαιτούμενος χρόνος (κατά μέσο όρο) για εξυπηρέτηση από τον αρμόδιο υπάλληλο, υπολογίζεται σε 10 λεπτά.
- Σύμφωνα με τον πίνακα συνήθων τιμών για συγκεκριμένα κόστη / χρόνους που έχει διαμοιραστεί από τον Συντονιστικό Μηχανισμό του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας, τα κόστη ανθρωποχρόνου (rates) ανά λεπτό για τα φυσικά πρόσωπα και τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, έχουν ως εξής:
 - 0,18 €/λεπτό για τα φυσικά πρόσωπα
 - 0,15 €/λεπτό για όλα τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης (δεδομένου και του ενιαίου μισθολογίου)
- Με βάση τα παραπάνω, το μέσο κόστος για τους Υπαλλήλους της ΑπΔΑ ανέρχεται σε 0,15 €/λεπτό.

⁴ Τόσο για τους χρόνους, όσο και για τα φύλλα χαρτιού έχουν ληφθεί κατ' εκτίμηση των καθ' ύλην αρμόδιων επιχειρησιακών στελεχών οι μέσες τιμές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ως αποτέλεσμα της απλούστευσης / ψηφιοποίησης της διαδικασίας «Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille», μέσω της δυνατότητας υποβολής σχετικού αιτήματος από το portal του gov.gr, είναι πρόδηλος ο θετικός αντίκτυπος που προκύπτει για τα φυσικά πρόσωπα, δεδομένης της **εξάλειψης των χρόνων συλλογής και απααστολής διακιολογητικών**.

Παρουσίαση διοικητικού κόστους / βάρους⁵ πριν και μετά την απλούστευση / ψηφιοποίηση

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ / ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ / ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ:

64.627 ώρες ανά έτος

ΔΒ που επιβαρύνει αποκλειστικά τους πολίτες (μετακινήσεις, αναμονή εξυπηρέτησης, διεκπεραίωση απαιτούμενων βημάτων)

€697.974 ανά έτος

ΔΒ που επιβαρύνει αποκλειστικά τους πολίτες (μετακινήσεις, αναμονή εξυπηρέτησης, διεκπεραίωση απαιτούμενων βημάτων)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ / ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ / ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ:

3.168 ώρες ανά έτος

ΔΒ που επιβαρύνει αποκλειστικά τους πολίτες (μετακινήσεις, αναμονή εξυπηρέτησης, διεκπεραίωση απαιτούμενων βημάτων)

€34.214 ανά έτος

ΔΒ που επιβαρύνει αποκλειστικά τους πολίτες (μετακινήσεις, αναμονή εξυπηρέτησης, διεκπεραίωση απαιτούμενων βημάτων)

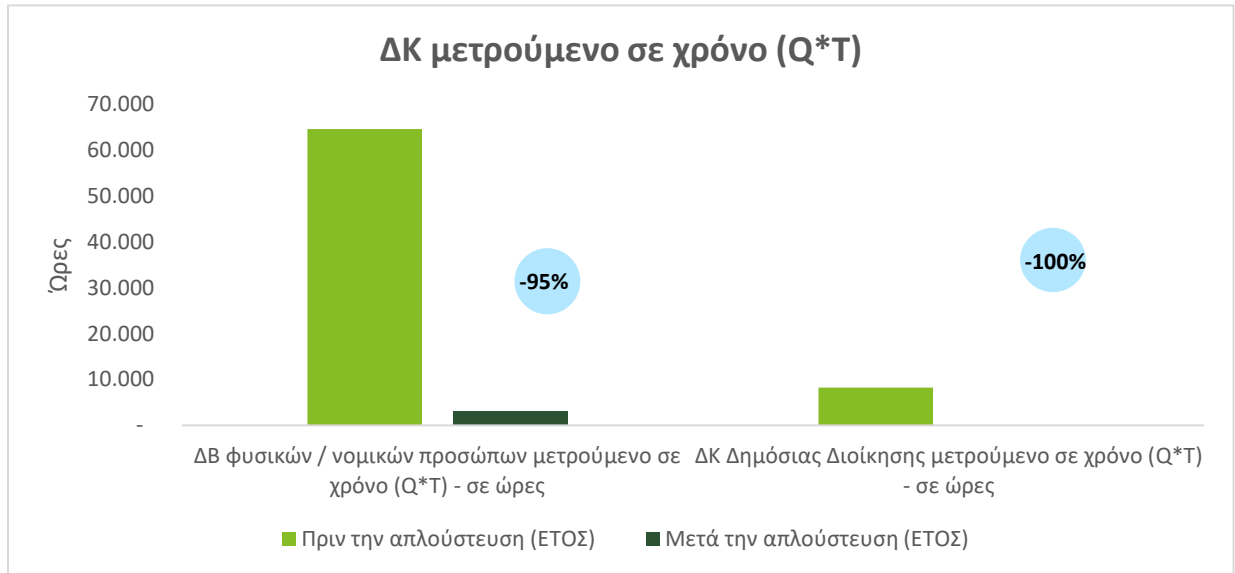
Όσον αφορά στο Διοικητικό Βάρος φυσικών προσώπων που εμπίπτει στην περίμετρο της παρούσας μέτρησης, όπως έχει αναλυθεί ανωτέρω, μετά την απλούστευση / ψηφιοποίηση, αυτό εκτιμάται ότι θα μειωθεί σημαντικά, καθώς το σύνολο της διαδικασίας **πραγματοποιείται ψηφιακά μέσω του gov.gr**, με αποτέλεσμα να **εξαλείφονται πλήρως οι χρόνοι / κόστη ολοκλήρωσής της στα φυσικά σημεία εξυπηρέτησης**.

Το Διοικητικό Βάρος που παρουσιάζεται παραπάνω μετά την ψηφιοποίηση, αφορά χρόνους που σχετίζονται με διεκπεραιώσεις ενεργειών.

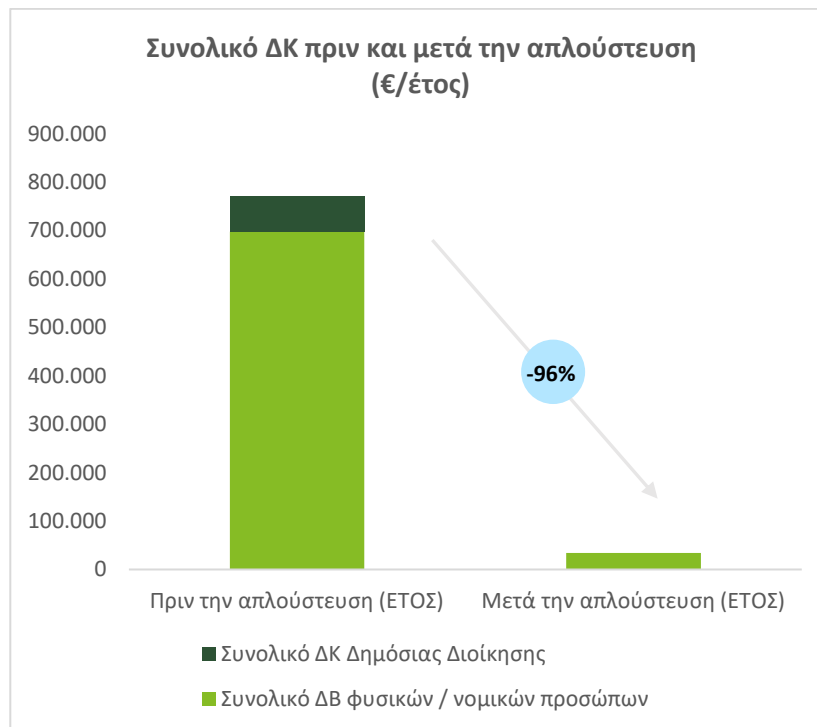
Επιπρόσθετα, όπως προκύπτει και από το διάγραμμα που ακολουθεί, το διοικητικό κόστος σε όρους χρόνου που δαπανάται, όχι μόνο για τον πολίτη μείωση βάρους κατά περίπου 95% αθροιστικά), αλλά και για τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης (μείωση κατά 100)%.

⁵ Επισημαίνεται πως τα νούμερα που παρουσιάζονται αφορούν, εν γένει, σε διοικητικό κόστος. Ωστόσο, ειδικά για τα φυσικά / νομικά πρόσωπα, τα σχετικά αποτελέσματα ισοδυναμούν με διοικητικά θάρη, καθώς καμία από τις σχετικές ενέργειες δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως συνήθης επιχειρηματική λειτουργία (business as usual)

**Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισμημείωση εγγράφων - e-Apostille**

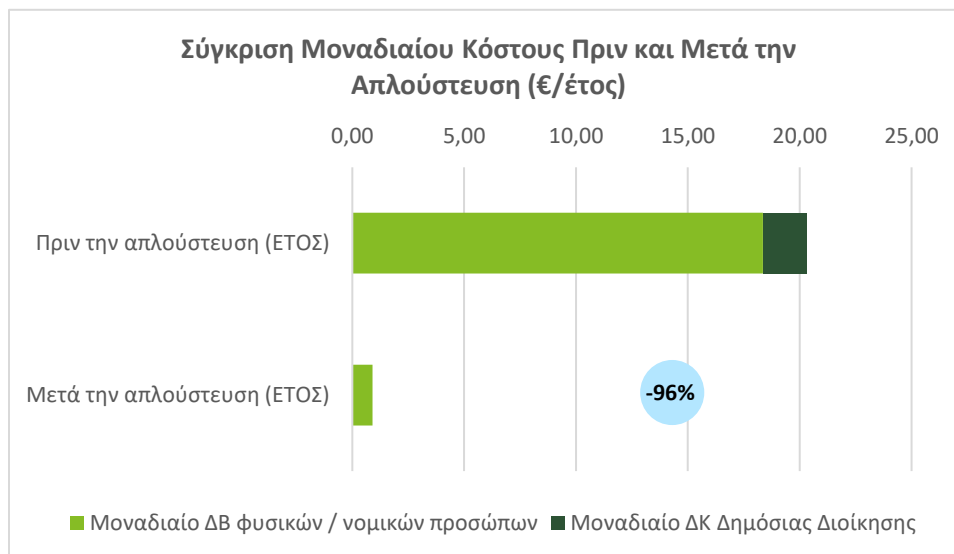

Αντίστοιχα, αισθητή είναι η μείωση του διοικητικού βάρους / κόστους (για φυσικά και Δημόσια Διοίκηση αντίστοιχα) και σε όρους χρηματικού κόστους (€), η οποία αγγίζει το 96% συνολικά ή ~€738.000. Τα σχετικά αποτελέσματα στη βάση του εκτιμώμενου πλήθους αιτήσεων προ και μετά ψηφιοποίησης αποτυπώνονται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Τα παραπάνω ευρήματα οφείλονται κυρίως στο γεγονός ότι η διάθεση της υπηρεσίας (από την εκκίνηση της διαδικασίας μέχρι και την υποβολή της αίτησης από τον αιτούντα) υλοποιείται ψηφιακά, γεγονός που επιφέρει, μεσοσταθμικά, συνολική μοναδιαία μείωση της τάξης του 95% από εξοικονόμηση του χρόνου ενασχόλησης του πολίτη και της Δημόσιας Διοίκησης, ήτοι από τα ~€20,31 στα ~1,08€.

**Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η απλούστευση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille, εκτός των πολλαπλών και ιδιαίτερα σημαντικών εξοικονομήσεων κόστους που συνεπάγονται, επιφέρουν επιπρόσθετα οφέλη για την κοινωνία εν γένει, αλλά και για το περιβάλλον. Παραπάνω παρουσιάστηκαν ποσοτικοποιημένα τα οφέλη που προκύπτουν από την εξοικονόμηση χρόνου και κόστους λόγω της απλούστευσης / ψηφιοποίησης, γεγονός που συμβάλλει στην ευρύτερη βελτιστοποίηση της παροχής των κρατικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της εμπειρίας των πολιτών και της διαφάνειας των διαδικασιών. Ωστόσο, η απλούστευση / ψηφιοποίηση της διαδικασίας επιφέρει επιπρόσθετα έμμεσα οφέλη σε όρους περιβαλλοντικών ωφελειών από την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των πολιτών.

Συγκεκριμένα, η ψηφιοποίηση των βημάτων της διαδικασίας, έχει ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των μετακινήσεων από και προς τα φυσικά σημεία εξυπηρέτησης. Ως εκ τούτου, δεν μειώνονται μόνο οι ώρες που καταναλώνει ένας πολίτης στις «ουρές», στην μετακίνησή του, βιώνοντας πολλές φορές την «κίνηση» ή δυσκολία να φτάσει στην εκάστοτε υπηρεσία, αλλά υπάρχει και σημαντική μείωση των εκπομπών CO₂, που οφείλονται σε αυτές τις μετακινήσεις. Επιπρόσθετα, όφελος ως προς τις μειωμένες εκπομπές CO₂ δεν προκύπτει μόνο από τη δυνατότητα ηλεκτρονικής αυτό-εξυπηρέτησης (gov.gr), αλλά και από τη μείωση της χρήσης χαρτιού.

Στο πλαίσιο αυτό, και λαμβάνοντας υπ' όψιν την διεκπεραίωση της διαδικασίας εξολοκλήρου ψηφιακά, υπολογίζεται – με βάση στοιχεία που αναλύονται παρακάτω (βλ. Παράρτημα) ότι θα εξοικονομηθούν ετησίως, λόγω μείωσης μετακινήσεων και μείωσης κατανάλωσης χαρτιού:

Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

~38.016 λιγότερες
μετακινήσεις

~ 182 τόνοι CO₂ λιγότεροι
συνολικά

Επιπροσθέτως, όφελος και εξοικονόμηση προκύπτει και από τη μείωση των έντυπων εγγράφων (μείωση χρήσης χαρτιού & εκτυπώσεων), γεγονός που έχει άμεσα οφέλη όχι μόνο για το περιβάλλον, αλλά και για τη συνολική οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης, μέσω της εύκολης πρόσβασης σε αρχεία και της εξοικονόμησης χώρων αποθήκευσης. Πιο συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι οι εξοικονομήσεις που θα προέλθουν από τη μείωση των έντυπων εγγράφων θα ανέρχονται σε:

~38.016 λιγότερα έντυπα

~0,15 τόνοι CO₂ λιγότεροι
συνολικά

**Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εν κατακλείδι, τα κυριότερα συμπεράσματα από την απλοποίηση / ψηφιοποίηση της εν λόγω διαδικασίας παρουσιάζονται στην εικόνα παρακάτω.

~€738 χιλιάδες

Εξοικονόμηση / όφελος αθροιστικά για τους πολίτες και τη Δημόσια Διοίκηση από εξάλειψη μετακινήσεων και αναμονή σε «ουρές»

~5 λεπτά

Μέσος χρόνος που αφιερώνει πλέον ο αιτών για την υποβολή της αίτησης, καθώς εξαλείφονται πλήρως οι χρόνοι μετάβασης και αναμονής.

~96%

Μείωση διοικητικού κόστους (αθροιστικά για τους πολίτες και τη δημόσια διοίκηση), για κάθε αίτηση που υποβάλλεται

~96%

Εξοικονόμηση ωρών (αθροιστικά για τους πολίτες και τη Δημόσια Διοίκηση), για κάθε αίτηση που υποβάλλεται

~38.016 «ουρές»

Αριθμός των «ουρών» που εξαλείφονται για τους πολίτες, καθώς δύνανται να διεκπεραιώσουν τη διαδικασία μέσω gov.gr

~38 χιλ. φύλλα

Εξοικονόμηση / όφελος που δύναται να επιτευχθεί, ως προς τη χρήση εντύπων / χαρτιού

~182 τόνοι CO2

Εξοικονόμηση / όφελος που δύναται να επιτευχθεί, η οποία οφείλεται στην εξάλειψη των μετακινήσεων.

Το διοικητικό βάρος για τους πολίτες που υπολογίστηκε στην παρούσα μέτρηση μειώνεται καθοριστικά, καθώς τα βήματα που αφορούν την υποβολή της αίτησης, εκτελούνται εξ' ολοκλήρου ψηφιακά με αποτέλεσμα να εξαλείφονται πλήρως οι χρόνοι μετακίνησης και αναμονής για την συλλογή και αποστολή των δικαιολογητικών στην ΑπΔΑ.

Ως εκ τούτου, είναι φανερά τα θετικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απλούστευση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας, προσφέροντας **πολλαπλά οφέλη τόσο για τους πολίτες, όσο και τη Δημόσια Διοίκηση και το περιβάλλον**, ενώ παράλληλα προκύπτουν λοιπά ποιοτικά οφέλη τα οποία αναφέρθηκαν αναλυτικά στις ενότητες «αποτελέσματα» και «περιβαλλοντικά οφέλη ψηφιοποίησης» του παρόντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ανάλυση μεθοδολογίας υπολογισμού περιβαλλοντικού οφέλους

Παραδοχές για ποσοτικοποίηση των οφελών ψηφιοποίησης.

Υπολογισμός μείωσης εκπομπών CO₂:

Προκειμένου να εκτιμηθεί η μείωση των εκπομπών CO₂ λόγω της ψηφιοποίησης της διαδικασίας, πραγματοποιήθηκαν υπολογισμοί στη βάση πολλαπλών στοιχείων και παραδοχών. Ορισμένες παραδοχές και οι πηγές τους, απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Γενικές Παραδοχές	
Χρόνος μετάβασης στην ΑπΔΑ:	90 λεπτά
Εκπομπές CO ₂ / 3 χλμ:	321 γραμμ.*
Εκπομπές CO ₂ για 1 φύλλο A4 ανακυκλωμένο χαρτί	4 γραμμ.
Climate Change Avoidance Costs	100€/ τόνο** εκπομπής CO ₂

Πηγή:

*Πανεπιστημίου Αιγαίου. Μελέτη για γνήσιο υπογραφή

** Handbook on the external costs of transport Version 2019 – 1.1 European Commission

Ο υπολογισμός των εκπομπών CO₂ και της συνολικής εξοικονόμησης που εκτιμάται ότι έχει επιτευχθεί μετά την απλούστευση / ψηφιοποίηση, πραγματοποιήθηκε ως εξής:

- Αρχικά, υπολογίστηκε το σύνολο των μετακινήσεων, ετησίως, που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Πιο συγκεκριμένα, για το 2022, και προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της μέτρησης, έγινε η υπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε το ίδιο πλήθος αιτημάτων για την Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille, με το 2023. Επιπλέον εκτιμάται ότι για κάθε αίτημα απαιτείται μία μόνο μετάβαση (μετ' επιστροφής) στην ΑπΔΑ.
- Συνεπώς, προκύπτει ότι το σύνολο των μετακινήσεων είναι **38.016 (ετησίως)**.
- Με βάση τις παραδοχές που έγιναν, ο χρόνος μετάβασης (μετ' επιστροφής) στην ΑπΔΑ, ανέρχεται σε ~90 λεπτά.
- Προκειμένου να υπολογιστούν τα χιλιόμετρα που καλύπτονται σε 90 λεπτά, πρέπει να υπολογιστούν τα χλμ. που καλύπτει ένα αυτοκίνητο το λεπτό. Για να υπολογιστεί το μέγεθος αυτό, έγινε η παραδοχή ότι η μέση ταχύτητα ενός αμαξιού είναι 30 χλμ/ώρα εντός αστικών / ημιαστικών περιοχών.
- Συνεπώς: ταχύτητα $\frac{\chi\lambda\mu}{\lambda\epsilon\pi\tau\acute{o}} = \frac{\text{ταχύτητα} \frac{\chi\lambda\mu}{\lambda\epsilon\pi\tau\acute{o}}}{60} = \frac{30}{60} = 0,5 \frac{\chi\lambda\mu}{\lambda\epsilon\pi\tau\acute{o}}$ διανύεται από ένα όχημα που κινείται με 30 χλμ/ώρα.
Κατ' επέκταση, σε 90 λεπτά, ένα όχημα μπορεί να καλύψει 45 χλμ.

Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

- Για τον υπολογισμό του CO₂ που εκπέμπεται κατά την μετακίνηση από και προς την ΑπΔΑ, στη βάση των στοιχείων από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (321 γραμμ. CO₂/3 χλμ.), υπολογίζονται οι εκπομπές ανά χλμ. (106,82 γραμμ. CO₂/χλμ.). Άρα σε 45 χλμ. εκπέμπονται 4.807,05 γραμμ. CO₂. Το νούμερο αυτό πρέπει να πολλαπλασιαστεί με το σύνολο των μετακινήσεων που εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθούν ανά έτος:

$$4.807,05 \text{ γραμμ. CO}_2 \times 38.016 \text{ μετακινήσεις/έτος}$$

Οι εκπομπές CO₂ για το σύνολο των αιτούντων του (2022) εκτιμώνται σε: **182.744.812 γραμμ. = 182,7 τόνοι**

- Δεδομένου, ωστόσο, πως τα στοιχεία για τις εκπομπές CO₂/χλμ. αφορούν το έτος 2022, πρέπει να συνυπολογιστεί το γεγονός πως ο στόλος των ελληνικών επιβατικών οχημάτων έχει ανανεωθεί με ηλεκτρικά αυτοκίνητα (Battery Electric & Plug-in Hybrid), το οποίο συνεπάγεται πως το σύνολο των εκπομπών θα είναι μειωμένο. Προκειμένου να υπολογιστεί αυτή η μείωση, εντοπίστηκε το σύνολο των ηλεκτρικών αυτοκινήτων που έχουν καταγραφεί από το πρώτο έτος καταχώρησής τους (2018) έως και το 2023: **32.148⁶**. Το μερίδιο των οχημάτων αυτών στο σύνολο των επιβατικών αυτοκινήτων στην Ελλάδα βρίσκεται στο **1%**. Βάσει στοιχείων για τα καταχωρημένα επιβατικά αυτοκίνητα από το 2019 έως το 2022 υπήρχε ανά έτος αύξηση της τάξεως του 2%. Προκειμένου να βρεθούν τα οχήματα για το 2023, πραγματοποιήθηκε προσαύξηση 2% στα καταχωρημένα για το 2022 οχήματα⁷. Ο συνολικός αριθμός των επιβατικών αυτοκινήτων για το 2023 εκτιμάται ότι θα ανέρχεται στα **5.840.532** και στη βάση αυτού εντοπίστηκε το μερίδιο, που καταλαμβάνουν σε αυτά, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

- Για να εντοπιστεί η εξοικονόμηση από τα ηλεκτρικά οχήματα, υπολογίζεται πως ο κάθε αιτών για να ολοκληρώσει τη διαδικασία χρειάζεται μια μετακίνηση. Συνεπώς, προκύπτει ότι τα οχήματα που θα μετακινηθούν για τη διαδικασία είναι: 38.016 Βάσει και των παραπάνω παραδοχών προκύπτει πως:

εάν στα 5.840.532 οχήματα, τα 32.148 είναι ηλεκτρικά τότε αντίστοιχα, στα 38.016 τα 209 είναι ηλεκτρικά

- Συνεπώς, για να υπολογιστεί η μείωση των εκπομπών CO₂, λόγω της ανανέωσης του στόλου επιβατικών οχημάτων με ηλεκτρικά, ακολουθείται η εξής μέθοδος:

εάν στα 38.016 οχήματα, οι εκπομπές είναι 182,7 τόνοι, τότε αντίστοιχα στα 209, οι εκπομπές θα ήταν 1 τόνος.

Άρα, οι εκπομπές από την κυκλοφορία των 585 ηλεκτρικών οχημάτων θα μειωθούν κατά **1 τόνο CO₂**.

- **Συνολικά, λοιπόν, οι εκπομπές CO₂ που εκτιμώνται ότι θα εκπέμπονταν το 2023 και λόγω της ψηφιοποίησης της διαδικασίας, θα εξοικονομηθούν, είναι:**

$$182,7 \text{ τόνοι CO}_2 - 1 \text{ τόνος CO}_2 = 181,7 \text{ τόνοι CO}_2 \text{ θα εξοικονομηθούν}$$

Σημειώνεται ότι η εν λόγω εξοικονόμηση αφορά στη μέγιστη εξοικονόμηση που μπορεί να επιτευχθεί καθώς λαμβάνει υπόψη ότι οι εν λόγω μετακινήσεις πραγματοποιούνται με ΙΧ στο σύνολό τους (χάρην απλούστευσης δεν λαμβάνει υπόψη μετακινήσεις με ΜΜΜ)

- Εκπομπές CO₂ προκύπτουν και από τη χρήση ανακυκλώσιμου χαρτιού Α4 (4 γραμμ. CO₂ σύμφωνα με τη μελέτη του Πανεπιστημίου Αιγαίου). Σύμφωνα με συνεντεύξεις με στελέχη της ΑπΔΑ, ένα αίτημα για την Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille το 2022, προϋπέθετε την εκτύπωση κατά μέσο όρο 1 φύλλου χαρτιού Α4 – δηλαδή συνολικά 38.016 φύλλων χαρτιού. Από

⁶ [Vehicles and fleet | European Alternative Fuels Observatory \(europa.eu\)](https://www.euro-observatory.eu/)

⁷ [Στατιστικές - ELSTAT \(statistics.gr\)](https://www.statistics.gr/)

Μέτρηση του Διοικητικού Βάρους της Διαδικασίας:
Επισημείωση εγγράφων - e-Apostille

το 2023, λόγω της ψηφιοποίησης της διαδικασίας, δεν απαιτείται καθόλου η χρήση φύλλων χαρτιού A4. Αυτό σημαίνει πως το σύνολο των απαιτούμενων φύλλων A4 για το έτος 2023 υπολογίζεται σε: 0.

- Κατ' επέκταση οι εκπομπές CO₂, από τη χρήση των φύλλων χαρτιού A4 για το 2024 είναι **μηδενικές**.
- **Δεδομένου, ότι οι εκπομπές λόγω χρήσης φύλλων χαρτιού A4 το 2022, υπολογίζονται σε:**
38.016 φύλλα που απαιτούνται για τη διαδικασία το 2022
× 3,97 γραμμ. εκπομπών CO₂ ανά φύλλο = **150.923 γραμμ. CO₂**

Όπου 150.923 γραμμ. CO₂ = 0,15 τόνοι CO₂

Η εξοικονόμηση λόγω μείωσης χρήσης χαρτιού A4 υπολογίζεται σε **0,15 τόνους CO₂**.

- Ως εκ τούτου, οι συνολικές εκπομπές που θα απέρρεαν από τις μετακινήσεις και τη χρήση χαρτιού A4 για τη φυσική ολοκλήρωση της διαδικασίας Επισημείωσης εγγράφων - e-Apostille το έτος 2022 και άρα που θα εξοικονομηθούν μέσω της ψηφιοποίησης της, ανέρχονται στους **181,7 τόνοι CO₂ + 0,15 τόνοι CO₂ = 181,8 τόνοι CO₂**,